

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

ОРГАН УКРАЇНСЬКОГО СОЦІАЛ - ДЕМОКРАТИ В КАНАДІ

РІК ІХ. Ч. 22.

СЕРЕДА, 6. ЧЕРВНЯ, 1917.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, JUNE 6th, 1917. No. 22.

VOL. 12.

Кронштадт в руках Ради Робітничих і Салдатських Послів. ВИБОРИ В САСКАЧЕВАНІ.

АВСТРИЙСЬКІ СОЦІАЛІСТИ ПРОТИ АНЕКСІЇ.

В останніх днях наспіла зі Штокгольму вістка, що так німецькі як і австрійські соціалісти заявили ся проти анексії і контрибуції.

Німецькі соціалісти висказались також за тим, щоби Фінляндія і Польща стали вповні незалежними державами, та щоби Галичина і другі краї дістали повну автономію.

ПОКЛИК НЕЗАВИСИМИХ НІМЕЦЬКИХ СОЦІАЛІСТІВ.

На днях дісталось до Нью-Йорку кілька копій прокламацій незалежних німецьких соціалістів до населення Берліну. В прокламації горлячо взивається населення Берліну як і цілий німецький народ піти за прикладом Росії і скинути династію Гогенлоєрнів, яка є проти загального миру всего світа.

НІМЕЦЬКИЙ СОЦІАЛІСТ ОСКАРЖЕНИЙ О ЗРАДУ.

Телеграма зі Штутгарду доносить, що соціалістичного посла віртемберзького союму Вестмаєра оскаржено о державну зраду. Судову розправу назначено на 4-го червня. Вестмаєр мав брати участь в ширшому лютковій підчас агітації за генеральним страйком на першого мая.

АНДРАШІ НОВИЙ ПРЕМІЄР УГОРСЬКОЇ.

Урядова телеграма з Будапешту доносить, що цисар Карл іменував графа Юлія Андраші премієром Угорщини.

Граф Андраші вже передує був премієром; він є одним з найвищих провідників опозиції проти кабінету свого попередника графа Тісі і вважається ліберальним націоналістом. З графом Апоні і іншими провідниками опозиції вони на початку війни постановили не ворогувати з правительством в його заграничній політиці, але минулого літа відступили від тої програми і від того часу опозиція в угорським парламенті робила багато клопотів арстрійському правительству а через незгоду в справах національних також і угорському.

РОСИЙСЬКИЙ ГЕНЕРАЛ ЗА МИРОМ БЕЗ АНЕКСІЇ.

На конгресі військових делегатів в Одесі генерал Шербачев заявив, що принцип "мир без анексії і контрибуції" подобається всім, але він не повинен відгравати ніякої ролі на боєвій фронті. Хто дійсно бажає миру, повинен старатись витримати до кінця, особливо тепер, після революції, коли по біда є кінцевою для закріплення тої свободи, яку росіє народ вже здобув. Держава в небезпеці, заявив генерал, тому покажіть всім ворогам російського народу, що ніколи не були ми ще так сильними як тепер, та що ворог наш є безсилний.

10,000 БЕСІДНИКІВ ДЛЯ АРМІЇ.

Рос. міністер війни Керенський задумав просити Раду Робітничих і Салдатських Послів післати на фронті 10,000 бесідників для виснаження жовнірам задач війни і потреби дисципліни.

СТРАЙК В 120 ВЕЛИКИХ ФАБРИКАХ В РОСІЇ.

Страйки або другі міри в цілі спараліжована "смертонос

ної продукції" викликано в більше чим 120 найбільших фабрик в Петрограді. В тих фабриках вироблювано переважно кулі і різні військові матеріали. Коли заходи про до провадження до згоди не вдалось, робітники, котрі тепер самі правлять фабриками, поста новили страйкувати. Час і форма страйку буде вибрана кожною фабрикою з'окрема.

В деяких фабриках страйк вже почався, в той час як в других управа фабрична горлячково вишукує способів для задоволення робітників.

Після газети "Новая Жизнь" редагованої М. Горьким, робітників виставляють домагаю 6 год робочого дня і мінімальну платні для робітниць 150 рублів на місяць.

РОСИЙСЬКІ РОБІТНИКИ ВЗЯЛИ КОНТРОЛЮ НАД КРОНШТАДОМ.

Рада Робітничих і Салдатських Послів на своїм засіданні постановила 210 голосами про ти 40 і при 8 делегатах повздержати контроль над кріпостою Кронштадтом, в свої руки.

Делегати проголосили, що тим самим зносини Кронштадту з тимчасовим правительством і Петроградом мають відбуватись за посередництвом відділу Ради.

Локальна Рада Робітничих і Салдатських Послів оголосила, що тим самим вже фактом не признає ся власті тимчасового правительств над Кронштадтом. Всіх представителів правительств видалено з Кронштадту. Міністер справедливості повідомив про се своїх товаришів.

РОСИЙСЬКІ МОНАХИ ОРГАНІЗУЮТЬ СВОЮ "ПАРТІЮ".

Революційний дух проред ся й до монастирів в Росії. Як звідомо за старого деспотичного ладу в Росії всі російські монастирі були осередками чорносотенної діяльності. Нині, коли в Росії настав новий лад, монахи побачили, що і їхньому панованню та брудній роботі прийшов кінець. Майже по всіх більших монастирях серед монахів йде горяча агітація за організацію нем своєї власної "партії"; в першій мірі домагають ся вони для себе політичних прав на рівні з всіма горожанами. Щоб доказати, що вони розраховались з своєю ганебною попередньою роботою, палять публично всю чорносотенну літературу. Ігумен одного московського монастиря заборонив навіть уживати чорносотенних прокламацій для завивання пакунків.

ТРАГІЧНА СМЕРТЬ СІНА Н. С. ЧХЕІДЗЕ.

16 літний син посла Державної Думи і председателя Ради Робітничих і Салдатських Послів Ник. Сем. Чхеїдзе, хотів владувати карабін, та робив се якось так необережно, що карабін сам несподівано вистріляв. Куля попала йому в голову і убила його відразу.

ДОМАГАННЯ УКРАЇНЦІВ.

З нагоди відбувшого ся конгресу Українців в Києві німецька преса говорить, що конгрес сей має спеціальне значення з того боку, що бувший американський посол в Німеччині Джерард обіцяв представителем часописи "Україна", що Америка допоможе 40 мільонами українському народови здобути автономію України.

Але про те, що Українці до

БУРЛИВІ ПРОТИ КОНСКРИПЦІЙНІ МІТІНГИ.

Монтреал, Кве.

Монтреальські соціалісти устроїли в середу, минувшого тижня, велику демонстрацію проти конскрипції в якій взяло участь около 8,000 осіб. Промовляли бесідники в різних мовах. По українські промовляли т. т. І. Гніда і Н. Яворський. Промовляли також і жінчини. Демонстрація відбула ся на "Champs de Mars". Більше напишемо про ню в слідуючому числі.

Тої самої днини всі французькі товариства устроїли великий демонстраційний мітинг в "Lafontaine Park".

Вінніпег, Ман.

Протиконскрипційна Ліга в Вінніпегу проголосила масовий мітинг на неділю 3 червня. Мітинг був проголошений лише день перед тим як він мав відбутись себ то в суботу, іменно з тої причини, що ліга ждала рішення "Trades and Labor Council" що до становича юній в справі конскрипції. Мітинг мав відбуватись в "Labor Temple" але послідній днини, себ то в неділю перед полуднем, директор будинку "Labor Temple" відмовили ся дати галю на той мітинг, правдоподібно побоюючи ся бучі, яку готовили повернувши з фронту жовніри. Тому мітинг перенесено до "Grand Opera House".

Там завчасу зібрали ся на претері і галерії жовніри, котрі упрямо вважали розбити мітинг, а що робітники були збаламучені переміною місяця мітингу і не явили ся в більший числі, то ім се вдало ся. Коли председатель т. Квін отворив мітинг і дав слово юнійному організаторови Гулову, жовніри почали час від часу викрикувати і робити газас та шум. При таким аккомпаніменті Гул коротко пояснив ста новиче з'організованих робітників в справі конскрипції. Після нього мав говорити посол манітобського парламенту Діксон, але жовніри криком і шумом не дали йому говорити. В виду того т. Квін заявив, що замікає мітинг і що невдовзі буде скликаний другий мітинг.

Коли публіка вийшла з галі а кількох бесідників лишило ся се на сцені, жовніри обступили галю і дожидали бесідників. З бічних дверей вийшов т. Маніг, що продавав в час мітингу брошурку з промовою т. Рига в ман. парламенті проти реєстрації, жовніри кинулись його бити. Він ладая ся назад на сцену і дав знаці прочим б'гсавшим, що діє ся на дворі і ті повиходили на двор бічними виходами.

Посол Діксон цустих ся до виходу фронтовими лерми і ту напали на нього жовніри. Він почав боронити ся; в тглю бічки посол Діксон, котрий є сильно фізично збудований, до сить поганю потовк твар одноумо жовнірови, але і сам дістав кілька синців від жовнів. Двох яких розсудливих жовнів старали ся спинити, напад на Діксона. По хвилині явив ся поліційний офіційр і вивів Діксона з проміж товни жовнів до автомобіля.

Наслідки провадження жовнів преси показали ся отже. Цікаве й те, що навіть фотографі тої преси були пригтовлені до бучі, бо ждали з апарату

тами перед "Grand Opera House" щоб робити знімки. На одній з таких знімок є показані жовніри зі здобутим Діксоним капелюхом.

Торонто, Онт.

Подібна буча була і на проти конскрипційний мітинг скликаний соціалістами тої самої неділі в Торонто. Онт. Там також жовніри розбили мітинг.

На тім мітингу мав промовляти т. Риг.

Венкувер, Б. К.

В Венкувері відбув ся тої неділі великий протиконскрипційний мітинг, скликаний соціалістами, на котрім сильно протестовано проти конскрипції, котра булаб великим ударом для робітничих організацій.

"Український Голос" тишить ся.

"Укр. Голос", подаючи баламутне справоздане з протиконскрипційного мітингу в Вінніпегу, в якому є якісь звозду хва наловлені відомости, з нескритого віткою пише про те як то "герої-жовніри розбили мітинг" і набили Діксона. Пише він між іншим так:

"Врешті хотів забрати голос посол Діксон і навіть почав горворити, та наколи лише почав, накинудись на него присутній герої-жовніри гірше як на всіх передних бесідників. Кричали до нього, що ім прийшло на я зик, стукали, свистали... так, що нічого не можна було чути кромі гармідеру. Діксон і пресидатель ходили по естраді і старались привести порядок та не вдалось. Врешті пресидатель сказав, що замікає віче, бо вони скликали його для цивільних людей, а не для військ."

При розході було також багато гуку і крику, а навіть і бічки... Яксь воки прискочили до Діксона, як він виходив і дали його атакувати, як якого Німця в окопах в Франції. Діксон мусів тікати з між них без капелюха і з синицями по тілі і твари. Поліція взяла його скоро на автомобіль як він вийшов на двір і завезла до дому. Не обійшло ся без того, що й бога то других цивільних мушин ді стали поза-ушки від героїв-ветеранів. І невдались збори."

Тште ся панове...

СТРАЙК МАШИНІСТІВ В МАНІТОБА BRIDGE & IRON WORKS LTD.

В Manitoba Bridge & Iron Works Ltd в Вінніпегу вибух страйк машиністів. Проміж ске бами спрваденими детективськими агенціями а страйкарми мало що не прийшло до бічки.

КУХАРІ І ВЕЙТРИ ОРГАНІЗУЮТЬ СИЛЬНУ ЮНІЮ.

Кухарі і вейтри (мущини і жінчини) в Вінніпегу організують сильну юнію.

Всі наші кухарі і вейтри повинні до нюї вступати. Зголосувати ся треба до організатора J. G. Soltis, 313 Fort St. Room 15, Head Quarters Cooks, Waiters and Waitresses Union.

ПРОВІНЦІАЛЬНІ ВИБОРИ В САСКАЧЕВАНІ.

Саскачеванське правительств проголосило, що провінціанальні вибори в Саскачевані відбудуть ся 26 червня с. р. Номінація кандидатів відбуде ся 19 червня.

ГОНІТЬ НАЕМНИХ СОБАК ВИБОРЧИХ АГЕНТІВ.

Виборці Алберти і Саскачевану! Перед наближаючими ся виборами ваші непрошені опікуни з консервативної і ліберальної партій, ті "добрі люди", котрі самі пхають ся на ваших заступників до парламентів а котрих ви рідко коли бачите або й зовсім їх не знаєте, ті "милосердні душі" вже повисидали своїх агентів до ваших провінцій або они перекоували вас, які то они добрі, шляхотні, мудрі, які в них "посольські здібности", що они прямо родили

ся на те, щоб вас бідних заступати в парламентах, що ви без них пропалябі ні за цапову дугу. Розуміть ся, агентів они по нанимали з проміж "наших рідних" і чужих "приятелів".

З Вінніпегу вже вихав туди цілий "бонч" з валісками, торбинками повними "виборчої літератури" і з Юдовими "се-ребренниками" в кишенях. Друга партія "поважніших" долярних патріотів збирає ся до дороги. Они, де вдасть ся, будуть вам просто по собачому брехати про консервативну або ліберальну капіталістичну партію, а де не можна буде штурмувати брехнею отверто, там они будуть притворятись нібито вашими приятелями а впрогами обидвох партій і при тім будуть вам толкувати, що хоч обидві ті партії ворожі вашим інтересам, то всеж вам треба вибрати одну з них, котра вам менше шкідлива; і при тім они розуміть ся назвуть вам менше шкідливого ту партію, котра їх наняла брехати.

А ми вам радимо, товариші чорнороби, щоб ви ту дряню яку ком гнали від себе. Гоніть і тих, що придуть до вас і тих, що може серед вас таки живуть та торгують вашими голосами.

Коли нема в вас кандидата свого, що отверто стояв би в обороні ваших інтересів проти визискувачів капіталістів, коли ви не спромили ся ще поставити такого кандидата в своїм виборчій окрузі, то не голосуйте на жадного з кандидатів капіталістичних партій, ані на консервативного ні на ліберального, хочби они й були такі "наші рідні". На виборчих картках пишть слово "socialism", чим ви скажете своїм ворогам, що ви не годите ся з капіталістичним суспільним ладом, який они піддержують, але що ви бажаєте нового, соціалістичного ладу в якому скінчить ся ваше понижене, і гнет який ви терпите тепер і робочий люд заживе кращим житєм. Колиж ви боїте ся еще соціалізму, хоч читаете тепер як соціалісти напр. в Росії з помічу народа виборили свободу всім народам Росії і освободили їх і весь працюючий люд Росії від таких непрошених опікунів, які ті, що ту вам накидають ся, то в такому разі все ж поступите найрозумнійше, коли не будете голосувати на жадного кандидата обидвох капіталістичних партій. Се буде вашим протестом проти політики гнету ваших гнобителів. А коли ви на них голосуете, хоч і не з охотою, то ви все таки даєте ім право горворити і робити щонебудь в вашім імені. Колиж ви не будете голосувати на жадного із своїх ворогів, тоді він, коли піде проти ваших інтересів, не посміє сказати, що сего ви хочете, бо ви його вибрали; бо колиж ви не хотіли того, що він робить, то будибиште його не вибрали. І такий протест ваш застановив ваших непрошених опікунів дуже скоро до думаня. Так поступав в децим подібних случаях такий мудрий народ, як Фінляндці. Пора і нам прийти до розуму.

Ваші агенти будуть вам всіляко толкувати, але ви не забувайте, що їх до сього наймлено і за гріш они пішли вас продавати. Коли до вас приде який агент, напишіть сейчас до "Робочого Народу", щоб його рідлодно напаятувати.

Вські організації, в склад котрих входять робітники або фермери, коли они дорожать своєю честію, повинні перевірити, чи тхонебудь з їхніх членів не пішов на ту брудну роботу в інтересі чести тої організації повинно бути, сейчасове прогнане такого члена.

Запроданням агентам вже раз не повинно там бути місця.

М. ЛЬОКАЛЬ УКР. СОЦ. ДЕМ. ВІДДІЛУ ПЕРЕНЕСЕНО.

Льокаль укр. соц. демократичного відділу в Вінніпегу перенесено з уллиці Мейн на ріг уллиці Buttows & Powers. Там відбувають ся регулярні мітинги укр. соц. дем. відділу що вівторка вечером а проби спиву, що четверга вечером.

ЗБОРИ ВІДДІЛУ УКР. НАР. КАСИ ХОРИХ В ВІННІПЕГУ.

Збори відділу Української Народної Каси Хорих в Вінніпегу відбудуть ся в суботу, 9 червня, о год. 8 вечером, в льокалі соц. дем. відділу ріг ул. Buttows & Powers. Всіх членів, що вписали ся до Укр. Народної Каси Хорих просить ся явити ся. Того вечера буде ся приимати також і нових членів.

КОНВЕНЦІЯ ВІДДІЛУ УКР. СОЦ. ДЕМ. ПАРТІЇ.

В неділю, 17 червня відбуде ся в Вінніпегу, в льокалі укр. соц. дем. відділу, на розі ул. Buttows & Powers.

КОНВЕНЦІЯ ВІДДІЛУ У.С.Д.П. з Вінніпегу, Транскона і Елмвуд.

На днешнім порядку дуже важні справи. Члени тих всіх трох відділів повинні явити ся на конвенції.

Конвенція пічне ся точно о 2 год. по полудні.

ПОЗІР! ЖЕНЩИНИ-ГОРОЖАНКИ!

Заходом укр. соц. дем. відділу в Вінніпегу відбуде ся в неділю, 10 червня, о год. 2 по полудні, в "Queens' Theatre", Selkirk Ave.

МАСОВЕ ВІЧЕ в справі реєстрації.

Промовляти будуть українські і англійські бесідники. Приходіть всі.

ПАМ'ЯТАЙТЕ, ЩОБИСЬТЕ БУЛИ СВОБІДНІ

в неділю, 1-го липня, с. р. і могли поїхати на ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

який устроять тоді Український Соціал Демократичний Відділ разом з Драм. Кружком ім. В. Винниченка.

Організації сі пригтовляють Вам милу розривку, якої Ви ще не мали в Вінніпегу.

Слідіть за подробицями в слід. числах "Р. Н." і в оголошенях.

РЕГІСТРАЦІЯ В ВІННІПЕГУ.

Регістрація голосуючих відбуде ся в Вінніпегу на днях від 17-го до 15-го червня.

Українські робітничі і робітнички, горожанки і горожани! Пам'ятайте, щоб ваші голоси були зареєстровані. За вськими інформаціями вдавайте ся до

ІНФОРМАЦІЙНОГО БЮРА В СПРАВІ РЕГІСТРАЦІЇ

отвореного женским відділом соц. дем. партії під ч. 843 MAIN ST.

напроти "Grand Opera House". Бюро отворене кожного дня від 1-ої до 9-ої години по полудні.

МОНТРЕАЛ

Д. С. ШКОЛЬНИК П. М.

Український Хіроподист спеціаліст з 12 літнюю практикою лічить всікі недуги які би вони старі не були. Лічить найновішими і найпевнішими лікарствами.

Години урядові від 9 рано до 9 вечером.

Поважні Родимці!

Не забувайте, що всякі лікарства висилаю відвотною почтою, коли тільки подасте, на що Ви хоруете. А Ви те відстанете за невеликі гроші.

D. S. SCHOENIKOFF P. M. 162 Cadieux St., Montreal, Canada.

"ROBOTNYJ NAROD"
(The Working People)
The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party, Affiliated with the S. D. Party of Canada.
Published weekly by
The Executive Committee of the U. S. D. P. of Canada.
at 873 Main St. Winnipeg, Man.
Phone: St. John 1466
M. Popovich, Editor.
Subscription \$1.50 a year in Canada.
Elsewhere \$1.75.

"РОБОЧИЙ НАРОД"
одинока в Канаді і найстарша в Америці соціал-демократична часопись, орган Укр. Соц. Дем. Партії в Канаді.
Виходить що тижня.
Редактор М. Попович.
Річна передплата на "Р. Н." вносить: в Канаді \$1.50 в інших краях 1.75
Рукописний не звертає ся.
За оголошення редакція "Р. Н." не відповідає.
Адреса до "Р. Н." така:
"ROBOTNYJ NAROD"
Box 3658, (St. E.) Winnipeg, Man.

Високий кошт життя.

Кошт життя в Канаді зростає щораз більше. Злодійська банда експлуаторів і спекулянтів користає із воєнного часу і рабує населення так ту в Канаді як і в Служ. Державах прямо в нечувано безлічній спосіб. А правительства обидвох тих сусідніх держав ні ухом не ведуть, щоб охоронити населення перед тою бандою. Тимчасом обурене серед народа росте. Підносять ся сильний протест проти покровительства, якими обидва правительства наділяють промислових і торговельних бандітів. В других державах так сама справа привелила правительства забрати у свої руки завідування всіма средствами найпопулярнішими до життя а навіть і певними промислами. В других державах повстаннюванню диктаторів для завідування споживними средствами. Правительства Канаді і Служ. Держав хотять успокоїти го лод та пригноблене населення назначаючись комісії до розслідування причин дорожчє.

Все те назначуване комісії і їхні слідства є лише сьмішною а разом і болуочною комедією. Кінчать ся они звичайно обемистими рапортами і поважними видатками з громадського гроша на оплаченє коштів слідства. Дальше правительство не йде. Підносять ся знова крики і нарікання, правительство назначує знова комісію і комедія повторяє ся. А торговельні і промислові злодії сьміють ся в кулак і цинічно заявляють, що на тим не кінець, що ціни на все підуть еще в гору. Іх се й не свербить, що там в снагі Сл. Держ. дехто зве їх злодіями, рабниками і бандітами, словами вишає їх на стовах під улличними ялпами; все те для них пустяк, гідний кпини, до того часу, доки дурний народ вибирає собі таке правительство, яке они йому предкладають. Звісна річ, що таке правительство, яке они народови підсуювають і вибір котрого они перефорсовують своїм не малим коштам, обовязує ся служити їхнім а не народним інтересам.

Ось тільки що преса подала новинку про те, що п. W. F. O'Connell комісар для розслідування високого кошту життя предложив "обемисті рапорти", котрі невдовзі будуть надруковані, а котрі виказують чорне на білім, що ціни на уголь і цукор є "ретельні, уміркovanі і без "неналежних" зисків".

П. O'Connell мало що не каже, що підприємця навіть кривда діє ся. Він недалекий від зску. Розуміють ся, що той панок не вважає зску тягненого з чужого труда за "неналежний". Він не назве накопичуване гроша коштом праці других людей злодійством, торговельної спекуляції простою грабїєю; в буржуазному розуміню ті "інтереси" є найбільшроднішими, найпочетнішими і, розуміє ся, "найпопулярнішими", зуть ся они делікатними і "приличними" словами. Іх охороняють закони установлені капіталістичними правительствами і тому они легальні. А коли они в капіталістичному ладі легальні, то яке може капіталістичне правительство робити ім які перепони. Коли в капіталістичнім ладі той хто при помочи визиску потрафити зробити най більше гроша вважає ся найгеніальнішим чоловіком, як може який небудь O'Connell сказати проти нього щонебудь лихого; як може він сказати, що якийнебудь підприємець несовісно дре "неналежні" зиски.

Кожий той, кого дошкудне високий кошт життя, допомагає ся в капіталістичного правительства заради, то робить велику ошибку; а коли він надє ся від того правительства помочи, то він дурень. Капіталістичне правительство не може йти проти інтересів той класи, котрій она служить. Неможливож йому охоронити право визиску і противити ся йому; не можливож служити визискувачам і визискуваним.

Щоби усунути визиск треба усунути капіталістичний лад. З усуненем капіталістичного ладу у сунє ся і причини високого кошту життя, нужди і голоду.

До того всего народ має одно сильне оруже: — право голосу. Коли ті, котрих давить на дні нинішнє жите, в часі виборів не будуть ждати, щоб ім хтось звідкись прислав непрошених кандидатів на послів до законодавчих тіл але будуть самі вибирати з проміж себе таких людей, котрі борять ся проти теперішнього капіталістичного ладу, то визискови з його наслідками прийде скоро кінець.

Чоловіка, котрий шукає мудрости, можна назвати розумним, але если він думає, що він її найшов, він безумний.

Перський Албітс.

Весь татар на плечі робочого ладу.

Експлуатація робочого ладу в Канаді вєла ся завсїди на більшє скалю чим в других промислових краях; кошт життя також був більший чим деінде. Він почав зростати в Канаді до високої міри ще тоді, коли провіну ще й чутки не було; і зростає він, як виказують урядові рапорти, скорше чим у всяким другим краєм в сьвітї. Прийшла війна і положенє стало еще гірше. Правительство треба було грошей і оно почало добувати їх при помочи податків і цил. Оподатковано передовсім все те, що потрібне людям до їди і одягу. Капіталісти, розуміють ся, ніколи не позволяють накладати на себе тягарів. Тому, коли ім прийшло ся платити податок цло, они підняли на всьому цилі і звалили увесь татар на консументів, на плечі робочого ладу. Ба, при тій нагоді капіталісти значно більше повисили ціни чим малии они се зробити, хоча чи лише стягнути з консументів наложений податок і цло. І так: коли напр. за товар вартости один долляр прийшло ся платити два цента оподатковані, они не підвисили ціни на ному на тих два цента більше, але три-чотири-пять центів і замість доляра робітник мусить платити за той товар долляр і три, чотири або пять центів. З того два цента іде на наложене оподаткованє а решта се додатковий зиск підприємця до того, що він вже і передтим діставав.

Шож до самого цила, то оно вросло так в послїднім році, як в жаднім іншим із воюючих країв. В других воюючих краях, на територіях котрих ведеть ся війна, на початку війни понизили цлову тарифу, а канадійське правительство, хоч Канада далеко від воєнного терену, підвисило її до високого степеня.

І так державний дохід з цила за фискальний рік скінчивший ся 31 марта 1917 р. вносив \$145,949,107, підчас кола за попередній рік він вносив о \$43,339,486 менше.

Тих \$43,339,486 се лише частина того великого тягару який додано на плечі робочого ладу тільки в послїднім році до тягару з попередних лїт. Говоримо на плечі робочого ладу, бо імено він все те мусить заплатити.

Дохід з цила лише за місяць марець в 1917 р. вносив \$15,209,118, підчас кола за марець 1916 р. він вносив \$10,663,234. Порівнявши дохід з цила за той-один місяць в обидвох роках, ми найдешо рїжнїшо о \$4,545,884. Дохід з цила за місяць марець 1917 р. був найбільший з усіх місяців в історії Канади; взагалі послїдній рік побив всякий рекорд.

В 1896 р. цлове оподаткованє вносило \$19,833,279; в 1906 — \$46,064,596; а в послїднім самє додатковє цло вносило майже стільки, що загальна сума з цила десять лїт тому назад.

Повторяємо, що весь той татар спадає в Канаді на плечі працюючого ладу. Він має його дати в той самий час, коли капіталістичні паразити давають ся доходами. І як тільки де піднесє ся голос, щоб їх заставити бодай до відрєчення ся певног пайки їхніх зисків в ту тяжку годину, то зараз же дасть ся чути гримкий голос їхнього злодійського обурєня.

Але народ сам собі винен. Колиб на капіталістів спадає сей татар, то они всіма силами борюлиб ся проти нього. А коли се паде на долю робочого ладу а він мовчить, то тоді нема йому що нарікати на кого іншого.

Нарікати на правительство нема зсмыслу; коли оно лихе, то пощо-ж його було вибирати? А коли народ починає розуміти свою ошибку, то повинен її направити в часі виборів.

Лише треба йому завсїди пам'ятати, що положене до той пори не змінити ся, доки він не вибрати на своїх репрезентантів капіталістичних слуг з консервативної або ліберальной партії.

Робітництво і Знанє.

Робітництво і взагалі широкі працюючі маси є невичайною силою проявляють в наш часи одну з найбільших, одну з прекарнаїших рис життєвої людини — **жадобу знаня.**

Класи пануючі і маючі, себ то всі ті, що називають себе "осьвітлєніми" і що живють **крадіжко творити** не хочуть і не потребують, бо за них те робить найменші працівник.

І вони наймають його не лише для праці фізичної, себ то для праці на фабриці і в полі, а також і для праці духовної, розумової. **Наймають профєсорів, котрі пишуть ім їх газети, наймають інженерів, котрі вчать їхніх дітей, наймають свої голови над удосконаленем машини.**

В наш часи все за гроші, все на продаж, навіть розум, навіть серце... овсїсть!

Але народні, працюючі маси, котрі живуть з своєї праці, котрі споживають лише те, що самі витворили, хоч ім і приходити ся продавати свою фізичну силу, силу їх рук, то вони нікому не продають ні своїх голів ні своїх душ! А через се і потяг їх до науки, до знаня не забурднений торговельно-продажним духом нашої сусьпільности, через те потяг той такий чистий, юнацько-сьвіжий, бадьорий і такий буйний.

Оначе змагають робочі маси до знаня ще й через те, що в останні часи воно — чистє і правдивє знанє — стало ім коченє потрібним.

Сусьпільнє жите і розвиток покликани тепер робітництво до участі в громадських справах, а в наслідок того повстав на цїлім сьвітї — **робітничий рух.**

Великий се і чудовий рух! Ті, котрі вчера ще були безсловесними рабами, гинили в пекольній праці без одинику бога, тепер становлять велитенську многомільйонну армію, котра "на всіх язиках" загомонїла, ушкудила ся і виказує просто чудеса сили, свідомости та шляхотности своїх поривань і ціли.

Робітничий рух, як оновлююча буря пронєсь над нашою грїшною землею і викливає в народних масах нечувану жадобу поступу, жадобу знаня.

Лише тепер ми знаємо, які незмірно великі культурно-творчі сили дрїмали в працюючих масах, бо коли вони спромили ся вирождж по-

рівнюючи короткого часу заснувати сотки робітничих газет, видати цілі гори робітничих просьвітних книжок, витворити безліч робітничих просьвітних товариств, то все се повстало лише силою самоосьвітної організації, себ то без допомоги держави і великих капіталів, котрих розпоряджались маючі класи, отже силою лише натяжної потреби і потягу до знаня.

Сила, котру дає робітництво його організації, поставила перед ним складні завданя і вимагає від нього високої інтелігенції, чуйности і осьвіти. Розказують приміром, що в Англії секретарі зоводових організацій перед об'ятєм посади складають старшим товаришкам іспит, котрий не легший від докторських іспитів у нас. Такий секретар мусить добре знати ся на сусьпільних науках, бо він, приміром, повинен обчислювати, чи є потреба його заводовій організації починати страйк і як може вона з огляду на сусьпільні відносини (підпауд чи піднесене промисловости і взагалі господарський стан) витратити боротьбу.

Але чи-ж то тільки в економічній боротьбі робітникам потрібна осьвіта, хіба не потрібна вона і може ще в більшій мірі в боротьбі політичній, в боротьбі проти релігійного туману і взагалі проти всіх ідей, котрим жне і котрим змінное се наше збудованє на визиску і неправді сусьпільство?

Сучасний робітник мусить дуже багато знати, коли не хоче віддати себе на ласку і "опіку" маючих клас, живючих його потом і кровю.

А особливо в останні часи робітництво повинно дати про самоосьвіту.

В міру того, як збільшуєть ся ворожість його до сучасних порядків, в міру того, як руветь ся останні звязи робітництва з сучасним сьвітлом визиску і пануваня людини над людиною, коли відпадають спільні завданя у робітників і новітних маючих клас в їх спільній боротьбі проти старих кріпацько-феудальних порядків — інтелігенція відходить від робітництва. Робітництво тепер само мусить боронити свої інтереси і само, значить, мусить здобувати для того відповідну осьвіту.

Настав такий час і для українського робітництва. Колись масово прихильна до нього інтелігенція, тепер цілком охолола до робітничої справи і вишла з робітничих організацій. Але вийшовши з них, інтелігенція не забула всеж про робітництво. Вона приходить тепер до нього з новими словами, з іншою і чужою робітництву наукою, наукою буржуазного націоналізму.

Вчорашній спільник робітництва, сьогодні є вже в своїй більшости його ворогом, бо прищиплює йому не те знанє, котре відповідає його класовим інтересам, а знанє і ідеї класи маючих, котра народжуєть ся в нашому народі і виступом котрої виступає тепер наша інтелігенція.

Українське робітництво, коли воно не хоче відколотися ся від сьвітлової армії робітничої, коли йому ходити о те, щоби не позарозстали стєжки сьвітлового робітничого знаня до нашого народу, повинно з горячим зав'язетям і охотою взяти ся тепер до організації української робітничої самоосьвіти.

Наша часопись власне служить сій меті. Але як у всіх формах робітничого руху так і в самоосьвітї ми лише тоді спроможемо ся поступити вперед, коли будемо йти дорогою єдности і братньої спільности. Від вас самих, товаришів, залежить її успіх і той справи, котрій вона служить.

Бо сьвятою є заповідь нашого учителя Маркса, що: **"визволенє робітників є ділом самих робітників"**.

Л. Ю.

ІСТОРІЯ ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА.

(Після Дж. Б. Бенгама, написав М. П.)

(Продовженє).

"Робітник є примушений продукувати річно на \$1,789 вартости товару (гл. Dr. Geo. E. Steabing — "Economic Development of the United States", 1886, сторона 10) і одержувати з того в формі платні, перещино лише \$350 річно. Консекветно, кожного року робітник продукує на \$1,448 вартости товару понад ту суму яку він дістає і за яку він може купувати все, що йому потрібно. Капіталіст мусить отже шукати деінде за консументом, щоби збути ту надвишку товару, котрої платня продуцента не дозволяє йому збути її на місці. Пропорціонально до того, як розвиває ся модерна велика фабрика і як щораз більше людий стає простими зарібниками, зменшає ся також можливість збути той промисловий надвишка на "домашнім ринку" і капіталіст мусить тому грядати за чужостороннім ринком а тим самим кушит вступити в конкуренцію зі всіми соперниками на ринках цілого сьвіта."

"Профєсор Т. Е. рика, з Відня (з Австрії) каже: "Я обчислював кільку праці і часу потрібно, при помочи нинішних механічних средств, для випroduвання всего що потрібно для удержаня двайцяти двоох мільйонів мешканців Австрії в свободнім положеню і вигоді, себ то: забезпеченя їм поживи, одєжі і мешканя, визнаваючи для кожної фамиї дім о пяти кімнатах, включаючи опал, медцини, умєблованє і інші річ. Я обчислюв, що потрібно би 26 мільйонів акрів орної землі і 8 мільйонів акрів пасовища, себ то около 11 1/2 акра на кожного мешканця, і 615,000 робітників, щоби працювали 11 годин денно, через 300 днів в році."

"Тих 615,000 робітників є лише 12.3 процент населєня сьпільного до праці, виключаючи жєнщини, дітей познише 16 лїт і мушини познише 50 лїт."

"Єслиби замість тих лише 615,000 робітників забраво до праці всі п'ять мільйонів мушини сьпільних до праці, то они потребувалиб працювати лише 37 днів в році або коли они працювали 300 днів в році, то потребувалиб працювати лише 1 годину і 22 1/2 минути денно."

"Колїб до того включити всі предмети роскоші, то потрібнїби 1 мільон робітників, або 20 процент всего населєня сьпільного до праці, або они працювали 2 години і 12 минут денно через 300 днів в році. Та скількість робітників заострилася 22 мільйонів Австрійців у весь, що їхня земля забагла."

"І знова, єслиб всі п'ять мільйонів робітників працювали по 2 години і 12 минут денно то они потребувалиб працювати лише по два місяці річно. Скільки, отже, часу остало се на науку і розвиванє, після того, як всі житєві матеріальні вимоги булиб задоволені."

*) Ібен.
**) "Закони соціальной еволуції."

"Початок кінця вже прийшов. Майже шо години винаходять средства для удешевленя продуції, а кожде таке средство введе в практику, означає аступленє робітників при роботі. "Аристотель сказав, що невільничтво було потрібне і оно не зникне аж до віку машинерї". Нині вже є машини; є вже парові конї і інші твори людського генія; онє є звільнений і ставлений невільниками нинїшної доби. І тому, що они вже є, година людської свободи вже вибила."

"Немов шум води з усіх рїк, чути нині щораз сильніше домаганє в кождім краю, в кождій мові, що би змінили соціальний і економічний лад в сєй спосіб аби звести раз на завсїди пануючі тепер нерівности і аби всі люди рівно ділили ся працею і рівно уживали її плоди."

"На гнугті абстрактної справедливости, соціалїзм є не лише не заслугуючий на нагану, але повинен бути сьвятим приказом."

Після тих цитатів з високих авторитетів, поглядом побїжно на профєсії — адвокатів, попів, лікарів, університетських профєсорів і вихователів взагалі — що они роблять для людства? Мають спромугу, як Блекстон каже "розвивати людський ум." Що они роблять для людства?

Адвокат лише допомагає поділови богатства зрабованого з робітників часто беручи ливну частє тежог для себе; лікар позірно дбає про фізичнє здоров'є обидвох — продуцента і галаща, розділяючи свою увагу проміж обидвох факторів вс сусьпільствї — продукууючий і обсорбуючий чий богатство; піп наказує робітників аби був смиренний і терпеливий в його убожствї і напаминє щасливого визискувача аби хвалив Бога за його гоїні дари."

Але число убогих зростає і они не хотять терпіти; они щораз то більше приближають ся до розуміня правди і справедливости а віддаляють ся від віри в дальше істнованє християнської цивілізації, котра в своєм змістві є нехристиянською; цивілізації о канібальській етиці і варварських моралях; цивілізації в якій молитва убогого не приносить жадної користі, але рабунок богатє приносить дуже богатє.

Робітники прийшли до зрозуміня того факту, що они не можуть надіятися на жадні права, кромі тих, котрі они сами для себе установлять. Они вірять в те, що сказав Ісай: "Они не мають будувати а другі мешкати; они не мають заступати а другі істи". — і дальше они не хотять без протесту зносити той убоїцької анархії в сусьпільнім житю, продовжуваної експлуататорами в своїх інтересах і санкціонованої та піддержуваної добре платимими самозванчими небесними агентами. Они не хотять дальше терпіти того без ладдя в сусьпільстві, завдяки котрому в погосї за богатством річно гине більше людий чим протягом п'ять лїт котрої небудь війни в минувшині. Є се війна кількох проти громади людий, за котру робітники мають платити майном і житєм.

*) Jules Guesde — "Промова в французьким парламєнтї."
**) Bellamy — "Looking Forward".
***) Bernard Shaw.

(Докінченє в слїдуючїм числі)

Розвиток соціалїзму Від утопї до науки.

(Продовженє).

Той натиск сильно зростаючих продуктивних сил против їхньої капіталістичної марки, той зростаючий примус до признаня їх сьпільного характера, змушує класу капіталістів, щоб вона сама що-раз більше трактувала їх як сусьпільні продуктивні сили, о скілько се серед капіталістичних условин взагалі можливо. І період проми слового розцвітї зі своїм безграничним розростом кредита, і сам крах через упадок великих капіталістичних підприємств, пруть до той форми усусьпільненя більших мас продукційних засобів, що проявляєть ся в ріжних родах акційних товариств. Деякоті з тих продукційних і ко мунікаційних засобів вже з гори такі кольосальні, що виключають, як пр. залїзничі, всяку иншу форму капіталістичного визиску. На певнім степені розвитку не вистарає вже і та форма; краєві великі продуценти той самої галузи промислу дучать ся в "трост" (Trust), спїлку для регуляції продуції; вони назначають загальну кількїсть, яку маєть ся продукувати, ділять її між себе і таким чином вимушують означену з гори ціну продажі. Та що такі трости при першій злім часі для підприємства розпадаєть ся, то пруть тим самим до ще більше сконцентровано го усусьпільненя: вся галузь промислу перемїняєть ся в один-однє велике акційне товариство, краєва конкуренція робить місце краєвому монополєти то товариства, як се стало ся 1890 р. з англійською алькалоїдною продуцією, яка тепер після з'єдненя всіх 48 великих фабрик наводиться ся в руках одним-одного, судїльно вєдного товариства з капіталом 120 мільйонів марок.

В тростях перемїняєть ся свобідна конкуренція в монополє, безпаявнова продуція капіталістичної сусьпільности капітулює перед пляномірною продуцією наступаючої соціалістичної сусьпільности. Все те найперше іше на користь капіталістів. Але визиск стає тут такий очевидний, що його упадок конечний. Нїякий нарід не буде терпіти вєденої тростю продуції, такого очевидного визиску сусьпільности маюло баню ю відтїначів купонів.

Сяк чи так, з тростями чи без них, мусить*) наконєць офіційний репрезентант капіталістичної сусьпільности, держава, переняти управу продуції. Ся конечність перемїни в державну власність виступає найперше в великих комунікаційних інституціях, як почта, телеграфі, залїзничї.

Колї кризис відкриває нездїлність буржуазії до дальшої управи новочасних продуктивних сил, то перемїна великих продукційних і комунікаційних інституцій в акційні товариства, трости і державну власність показує недостаточність буржуазії для сєй ціли. Всї сусьпільні функції капіталістичні споняють тепер опладнені урядники. Капіталіст не має тепер іншої сусьпільної діяльності крім відтїнаня купонів і гри на біржі, де ріжні капіталісти відбирають один другому капітали. Колї капіталістичний спосіб продуції усував найперше робітників, то тепер усуває

капіталістів і спихає їх, зовсім так ся капіталістів, між злишне населєне, хоч єще не між промислову резервову армію.

Але анї перемїна в акційні товариства, анї в державну власність не зноє що на продуктивних силах витискає мтала. При акційних товариствах і тростях вїдє. Держава знов єсть лиш організатор творити собі буржуазію сусьпільно зберігати загальні вїшні условини сьпільного способу продуції против набїтників і поодиноких капіталістів. Н державі і по своїй формі єсть в сутї релігійно-машинною, державою капіталістичного все-капіталістом. Чим більшє дивних сил перемїнає вона на свою, тим більше стає дїйсним всекапіталістичне більше горожан визискує. Робітників найменш, пролетаріями. Капіталіст сльовин не зносить ся, лиш доводить крайніми границі. І тут вони провалює Державна власність продуктивних сил, розвязка конфлікту, але вона криє в сь малійній спосіб розвязки.

Отє розвязка може лєжати лиш в тї сьпільний характер новочасних продуції буде фактично признаний, що сподується сусьпільним характером продукційних сил. А се може лиш так стати ся, що сусьпільно і без обиняків заводило продуктивних сил, які переросли всяку иншу управу сьпільно. Таким чином сусьпільний характер продукційних засобів і продуктів, що тепер таєть ся против самого продуцента, перїодично спосіб продуції і виміни дить лиш як спїлий природний закон і руйнууючо, буде переведений продуцію повною свідомости і перемїнить ся з перепони і періодичного упадку в наймш підойму продуції.

Сусьпільно дїяльні сили проявляють сьмо, як сили природи: спїло, насильно, та колї ми їх вже пізнаємо і не числимо ся до колї ми їх вже пізнали, появили їх діяльність, їх успіхи, то лиш від нас самїх, підчиняти їх що-раз більше нашї при їх помочи осьгати нашї ціли. Се вє ся особливо до нинішних могучих продукційних сил. Як довго ми уперто бороним сьміти їх природу і характер — сему зростає приаєть ся капіталістичний спосіб проїого оборонї — так довго ділають ті сьмо ми нас, против нас, так довго опановуєть ся се широкю представлїти. Але колї мїти їх природу, то в руках єдниничних цїлїв можуть вони перемїнитися ся з демволдарів в послухних слуг. Се ріжні руйнууючу силою електричности в грїрї а уязвенною електричности в телеграфовім луку, ріжниця між пожаром а

*) Говорю: мусить. Бо лиш тоді, коли продукція мунікаційні засоби дїйсно переростуть управу товариств, коли отже удержанє економічно єсть лиш тоді означє воно, хоч-би перевела його на держава, економічний поступ, осьгненє новєна на шляху опанованя всіх продукційних засобів сьмо сусьпільности. Та в найновїших часах, Бісмарк кинув ся до удержаня, провинив ся якийсь соціалїзм, що виродив ся тут і там навіть лїзм, який всько удержанє, навіть Бісмарк істновєє прямо соціалістичним. Колї-б таке удержанє тону було соціалістичним, то в такім разі Наполеон тернїха треба би зачислїти до перших основателєв ілїзму. Колї бельгійська держава із своїх будєдїтних і фінансових причин побудувала сама в лїзній, коли Бісмарк удержавши голови зєднаня Прус без всякої економічної конечности, прямо і мочи їх на случай війни лучше урядити і викорїселїтих урядників виводити на правительство бору худобу, а головно, аби сотворити собі новє доходи, незалежнє від укладу парламєнта, — як не були соціалістичні кроки, безосеречно чїло, сьвідомо як несьвідомо. Іншає королїська торговля, королїська порцелянова мануфактура компанійні краєві при вїйськ буди-б соціалістичні рїжженнї, або навіть удержанє — доміє розвязку за Фрідріха Вільгельма III, в 30их роках (минуцї лїта — М. Л.) пропонував зі всею серйознїстю Шлєвмаєр.

Лєв Юркевич.

Сусьпільно-по жите і клє

Тільки разом з приходом капіталізму почали цікавитись політичним житєм і учать.

Ранїше, за феудальних порядків, се родні маси були глухі до всего, що діє жава з свого боку також не числилась придухалась до їх голосу і про їх інтерєсає отже до них таксамо, як і паньство за "бидло", за щось майже нездїлнє.

Все, одначе, змінилось, коли виникла вросла в них буржуазна клєса і робїт сподарське жите так, порівнюючи з сї ускладнило ся, що оп

Дописі.

СВЯТО 1-ГО МАЯ В ТОРОНТО.

Сего року святковано першого мая відсвятковано так гарно, як ніколи передтим. Минувшими роками святковано так, що роблено якісь концерти або балі і там забирали голос один або двох бесідників по кілька мінут і те все.

Сего року святковано інакше. Много робітників соціалістів не пішло того дня до роботи, не зважаючи на те, що може завтра їх капіталіст винне за своєї фабрики за те. Таке й сталося з кількома товаришами.

Вечером, о год. 7.30, зішлись добітники всіх націй в "Лейбор Темпл" так численно, що за повини всі галі. Свято почалося відгравом "Марсе лезі"; потім говорили бесідники всіх націй: в англійській, італійській, російській, українській, польській, жидівській і інших мовах.

Свято виглядало цілком інтернаціонально. Кожний бесідник говорив на революційній темі, про борбу проти гнобителя, не зважаючи на те, що много шпідліу капіталістичної класи підслухувано, щоби потім робити доноси властям. Промови бесідників переривано гримками оплесками. Се все роблено без уваги на те, що в Канаді можна за те небуло бути арештованим, як недавно в депотичній Росії.

Найбільшу участь в сім маніфесті взяли Українці і Росіяни. Много було тих, що все були проти соціалізму але теjer переконались, що тільки правдиві соціалісти можуть злучитись під оден червоний прапор і много з них, котрі колись були проти всього соціалістичного, нині витали оплесками бесідників і кликали: "Нехай живе соціалізм! Нехай живе соціалістична революція!"

По відсвяткованні кількох революційних пісень, зібрані пізною ночью розійшлись домів, з о-кличками: "Хай живе Інтернаціонал! Долів війна! Хай буде мир і братерство всіх народів на землі!"

І. П.

ВЕЛИКЕ ВІЧЕ В ТОРОНТО.

В неділю, дня 29-го цвітня, с. р. відбуло ві в нас велике віче в галі "Bathurst-Queen", на котре прибуло велике число людей. Галія була вповнена по береги; много присутних з браку місця мусли стояти.

Віче отворив предсідатель віча тов. Білий. Перший забрав голос тов. С. Вакан, котрий говорив майже дві години про значення робітничої організації і преси як також зважав присутних, щоби вступали в ряди

І. П.

ВЕЛИКЕ ВІЧЕ В ТОРОНТО.

В неділю, дня 29-го цвітня, с. р. відбуло ві в нас велике віче в галі "Bathurst-Queen", на котре прибуло велике число людей. Галія була вповнена по береги; много присутних з браку місця мусли стояти.

І. П.

Соц. Дем. Партії і передплачували часопись "Робочий Народ" та збирали для нього фонди.

Другий бесідник тов. І. Стефанішкий пояснив присутним, що таке соціалізм і до чого прямує.

До відділу вислалося на тім вічу 25 нових членів і зібрано добровільних датків на "Р. Н." на суму \$23.32, котрі вислані разом з відділовим фондом до редакції "Р. Н."

І. П.

МОНТРЕАЛ, КВЕ.

Заходом відд. У. С. Д. П. в Монтреалі, дня 20 мая, відбуло віче на галі під ч. 82 Iberville St., на котрім говорив тов. П. Ковалишин орг. С.О.К. прибувший з Гемітону і тов. І. Гнида.

Обидва бесідники вивязались з своїх промов дуже знаменито, за що зістали винагороджені шумними оплесками. На жаль, сказати мушу, що помимомо труду тих товаришів і їхніх кличів, наш укр. народ в Монтреалі, котрого живе ту по верх 10 тисяч, ще так затуманений всякими лівиськими брехнями, що боить ся соціалізму як вовк огню. Лучає ся не раз і таке, що наколи Відд. У. С. Д. П. випустить яке оголошене в справі віча або іншого зібрання для загального добра, то ту теий робітники вишкочені місцевим попиком, не хочуть оголошене й до рук брати.

Про роботу сего попика дало ся дуже багато описувати, та шкода місця забирати в часописи. Кожний свідомий робітник аж надто добре знає, що теперішнє попівство не є нічим іншим, як стовпами нищого капіталістичного ладу.

Не задля цікавості, але як новинку хочу подати оден маленький факт, котрий може стати і наукою нашим робітникам.

Минувшого місяця Відділ У. С. Д. П. відіграв драму "Стенопад Гієн". Перед представлєнєм відділ випустив кілька сот оголошень. А що найбільше укр. робітників можна стрівити під церквою, припоручено двом товаришам літи під церкву ввеч в галі "Ogden-Queen", на сталася чудасія. Коли по укінченні "Служби" почали люди розходитись домів, наші тов. почали роздавати оголошеня. Нараз немов з під землі вискочило трох вуйків і приступили до товаришів, забрали всі оголошеня.

На слідуючу неділю наш попик почав в церкві вихвалитись між своїми овечками, що

Попик почав в церкві вихвалитись між своїми овечками, що

Попик почав в церкві вихвалитись між своїми овечками, що

Попик почав в церкві вихвалитись між своїми овечками, що

Попик почав в церкві вихвалитись між своїми овечками, що

Попик почав в церкві вихвалитись між своїми овечками, що

Попик почав в церкві вихвалитись між своїми овечками, що

Попик почав в церкві вихвалитись між своїми овечками, що

Попик почав в церкві вихвалитись між своїми овечками, що

Попик почав в церкві вихвалитись між своїми овечками, що

Попик почав в церкві вихвалитись між своїми овечками, що

Попик почав в церкві вихвалитись між своїми овечками, що

Попик почав в церкві вихвалитись між своїми овечками, що

Попик почав в церкві вихвалитись між своїми овечками, що

Попик почав в церкві вихвалитись між своїми овечками, що

Попик почав в церкві вихвалитись між своїми овечками, що

капіталістів і спихає їх, зовсім так само як робітників, між злишне населєне, хоч найперше не між промислово Резервову армію.

Але ані переміна в акційні товариства і трости, ані в державну власність не зносить того, що на продуктивних силах витискає марку капітала. При акційних товариствах і тростах се очевидно. Держава знов єсть лиш організацією, яку творить собі буржуазіяна суспільність, щоб зберігати загальні вишні условини капіталістичного способу продукції против нападів робітників і поодиноких капіталістів. Новочасна держава і по своїй формі єсть в сути річи капіталістичною машиною, державою капіталістів, ідеальним все-капіталістом. Чим більше продуктивних сил переймає вона на свою власність, тим більше стає дійсним всекапіталістом, тим більше горожан визискує. Робітники остають наймитами, пролетаріями. Капіталістичних условин не зносить ся, лиш доводить ся їх до крайних границь. І тут вони провалюють ся. Державна власність продуктивних сил, се не розвязка конфлікту, але вона криє в собі формальний спосіб розвязки.

Отся розвязка може лежати лиш в тім, що суспільний характер новочасних продуктивних сил буде фактично признаний, що спосіб продукції, присвоєня і винини буде погоджений з суспільним характером продукційних засобів. А се може лиш так стати ся, що суспільність явилась і без обиняків заводилою продуктивних сил, яким, які переросли всяку іншу управу крім суспільної. Таким чином суспільний характер продукційних засобів і продукції, що тепер обертає ся против самого продуцента, переломляє періодично спосіб продукції і винини і проходить лиш як сїпний природний закон насильно і рубінукою, буде переведений продуцентом з повного свідомості і перемінить ся з причини перерони і періодичного упадку в наймогутнішу підойму продукції.

Суспільно діяльні сили проявляють ся таксамо, як сили природи: спільно, насильно, руйнуючо, доки їх не пізнаємо і не числимо ся з ними. Та коли ми їх вже пізнали, повняли їх діяльність, їх напрями, їх успіхи, то лиш від нас самих залежить, підчинити їх що-раз більше нашій волі і при їх помочи осягати наші цілі. Се відноситься се особливо до нинішних могучих продуктивних сил. Як довго ми уперто бороним ся зрозуміти їх природу і характер — сему зрозуміно опирає ся капіталістичний спосіб продукції і його оборонці — так довго ділають ті сили мимо нас, против нас, так довго опановують нас, як ми се широко представили. Але коли зрозуміти їх природу, то в руках з'єдинених продуцентів можуть вони перемінити ся з демонічних володарів в послужних слуг. Се ріжниця між руйнуючою силою електричності в телеграфі і жаровні луку, ріжниця між пожегаром а огнем в

службі чоловіка. З трактованєм нинішних продуктивних сил відповідно до їх пізнаної нарешті природи настає на місце суспільної анархії в продукції відповідно до потреб загалу і кожної одиниці. Таким чином капіталістичний спосіб присвоєня, в котрім продукт закріплює найперше продуцента, а опісля і присвоєтеля, замінюєть ся способом присвоєня продукції, який лежить в природі самих новочасних продукційних засобів: з одної сторони безпосередне суспільне присвоєня як спосіб до удержаня і розширення продукції, з другої сторони безпосередне індивідуальне присвоєня як спосіб до життя і уживаня.

Капіталістичний спосіб продукції, обертаючи що-раз більше число населєня в пролетарів, творить силу, яку під карою загнєблї змушена доклати того перевороту. Прочи що-раз більше до переми великих, усуспільнених продукційних засобів в державну власність, показує сам доругу до докананя того перевороту. Пролетаріат захопить державну власть і перемінить продукційні засоби найперше в державну власність. Але тим самим скасує він себе як пролетаріат, а тим самим і державу як державу. Дотеперішня суспільність, що обертає ся в класових противенствах, потребувала держави, т. є. організації кожодчасної визискуючої класи для збереженя вишних продукційних условин, а імено для насильного державя визискуваної класи в сотворєнні істичним способом продукції условин гнєту (невільництва, кріпацтво або підданство, наємна праця). Держава була офіційним репрезентантом всієї суспільности, її зіставленєм в видимій корпорации, але лиш о стілько, о скілько була державою тої класи, що в своїм часі сама репрезентувала всю суспільність: в старині державою горожан, що держали невільників, в середніх віках державою фєвдальної шляхти, в наших часах державою буржуазії. Коли-ж держава стає наконєць фактично репрезентантом всієї суспільности, зробить сама себе злишньою. Скоро нема ніякої суспільної класи, яку треба-б було держати в закріпощєно, скоро з класовим панованєм і боротьбою о істнованє, основаному в дотеперішній анархії продукції, усунуть ся також впливаючі з того колізії і екцєсії, нема що більше угнєтати, що вимагало окремої репресійної власти, держави. Перший акт, в яким держава виступає дійсно як репрезентант всієї суспільности — опанованє продукційних засобів в імені суспільности — є рівночасно її останнім самостійним актом як держави. Інтервенція державної власти суспільні відносини стає злишньою в одній області за другою і так засипає сама від себе. На місце правління особами стає управа річами і продукційними процесами. Держава "зносить ся", вмирає. Сим треба мірити фразу про "свобідну народно державу, отже так після її тимчасового агітаторського управління, як також після її оконечної наукової недостаточности; сим треба таксамо мірити жаданє т. зв. анархистів, щоби державу скасувати з нині на завтра.

Розумний чоловік любить не тому, що се йому корисно, але тому, що він в самій любови находити щастє.

Гідність чоловіка міряє ся не тою правдою, ко-тру він посідає, але тим трудом, котрого він доложив для її здобуття.

Лессінг.

Істичний устрій свята безумний. Майже всі зусилля людського ума змагають не до того, щоби облегчити труд працюючих, але облегчити і украсити неробство непрацюючих.

Л. Толстой.

Кінець буде.

Паскаль.

Гідність чоловіка міряє ся не тою правдою, ко-тру він посідає, але тим трудом, котрого він доложив для її здобуття.

Лессінг.

Істичний устрій свята безумний. Майже всі зусилля людського ума змагають не до того, щоби облегчити труд працюючих, але облегчити і украсити неробство непрацюючих.

Л. Толстой.

Кінець буде.

Паскаль.

Гідність чоловіка міряє ся не тою правдою, ко-тру він посідає, але тим трудом, котрого він доложив для її здобуття.

Лессінг.

Істичний устрій свята безумний. Майже всі зусилля людського ума змагають не до того, щоби облегчити труд працюючих, але облегчити і украсити неробство непрацюючих.

Л. Толстой.

Кінець буде.

Паскаль.

Гідність чоловіка міряє ся не тою правдою, ко-тру він посідає, але тим трудом, котрого він доложив для її здобуття.

Лессінг.

капіталістів і спихає їх, зовсім так само як робітників, між злишне населєне, хоч найперше не між промислово Резервову армію.

Але ані переміна в акційні товариства і трости, ані в державну власність не зносить того, що на продуктивних силах витискає марку капітала. При акційних товариствах і тростах се очевидно. Держава знов єсть лиш організацією, яку творить собі буржуазіяна суспільність, щоб зберігати загальні вишні условини капіталістичного способу продукції против нападів робітників і поодиноких капіталістів. Новочасна держава і по своїй формі єсть в сути річи капіталістичною машиною, державою капіталістів, ідеальним все-капіталістом. Чим більше продуктивних сил переймає вона на свою власність, тим більше стає дійсним всекапіталістом, тим більше горожан визискує. Робітники остають наймитами, пролетаріями. Капіталістичних условин не зносить ся, лиш доводить ся їх до крайних границь. І тут вони провалюють ся. Державна власність продуктивних сил, се не розвязка конфлікту, але вона криє в собі формальний спосіб розвязки.

Отся розвязка може лежати лиш в тім, що суспільний характер новочасних продуктивних сил буде фактично признаний, що спосіб продукції, присвоєня і винини буде погоджений з суспільним характером продукційних засобів. А се може лиш так стати ся, що суспільність явилась і без обиняків заводилою продуктивних сил, яким, які переросли всяку іншу управу крім суспільної. Таким чином суспільний характер продукційних засобів і продукції, що тепер обертає ся против самого продуцента, переломляє періодично спосіб продукції і винини і проходить лиш як сїпний природний закон насильно і рубінукою, буде переведений продуцентом з повного свідомості і перемінить ся з причини перерони і періодичного упадку в наймогутнішу підойму продукції.

Суспільно діяльні сили проявляють ся таксамо, як сили природи: спільно, насильно, руйнуючо, доки їх не пізнаємо і не числимо ся з ними. Та коли ми їх вже пізнали, повняли їх діяльність, їх напрями, їх успіхи, то лиш від нас самих залежить, підчинити їх що-раз більше нашій волі і при їх помочи осягати наші цілі. Се відноситься се особливо до нинішних могучих продуктивних сил. Як довго ми уперто бороним ся зрозуміти їх природу і характер — сему зрозуміно опирає ся капіталістичний спосіб продукції і його оборонці — так довго ділають ті сили мимо нас, против нас, так довго опановують нас, як ми се широко представили. Але коли зрозуміти їх природу, то в руках з'єдинених продуцентів можуть вони перемінити ся з демонічних володарів в послужних слуг. Се ріжниця між руйнуючою силою електричності в телеграфі і жаровні луку, ріжниця між пожегаром а огнем в

службі чоловіка. З трактованєм нинішних продуктивних сил відповідно до їх пізнаної нарешті природи настає на місце суспільної анархії в продукції відповідно до потреб загалу і кожної одиниці. Таким чином капіталістичний спосіб присвоєня, в котрім продукт закріплює найперше продуцента, а опісля і присвоєтеля, замінюєть ся способом присвоєня продукції, який лежить в природі самих новочасних продукційних засобів: з одної сторони безпосередне суспільне присвоєня як спосіб до удержаня і розширення продукції, з другої сторони безпосередне індивідуальне присвоєня як спосіб до життя і уживаня.

Капіталістичний спосіб продукції, обертаючи що-раз більше число населєня в пролетарів, творить силу, яку під карою загнєблї змушена доклати того перевороту. Прочи що-раз більше до переми великих, усуспільнених продукційних засобів в державну власність, показує сам доругу до докананя того перевороту. Пролетаріат захопить державну власть і перемінить продукційні засоби найперше в державну власність. Але тим самим скасує він себе як пролетаріат, а тим самим і державу як державу. Дотеперішня суспільність, що обертає ся в класових противенствах, потребувала держави, т. є. організації кожодчасної визискуючої класи для збереженя вишних продукційних условин, а імено для насильного державя визискуваної класи в сотворєнні істичним способом продукції условин гнєту (невільництва, кріпацтво або підданство, наємна праця). Держава була офіційним репрезентантом всієї суспільности, її зіставленєм в видимій корпорации, але лиш о стілько, о скілько була державою тої класи, що в своїм часі сама репрезентувала всю суспільність: в старині державою горожан, що держали невільників, в середніх віках державою фєвдальної шляхти, в наших часах державою буржуазії. Коли-ж держава стає наконєць фактично репрезентантом всієї суспільности, зробить сама себе злишньою. Скоро нема ніякої суспільної класи, яку треба-б було держати в закріпощєно, скоро з класовим панованєм і боротьбою о істнованє, основаному в дотеперішній анархії продукції, усунуть ся також впливаючі з того колізії і екцєсії, нема що більше угнєтати, що вимагало окремої репресійної власти, держави. Перший акт, в яким держава виступає дійсно як репрезентант всієї суспільности — опанованє продукційних засобів в імені суспільности — є рівночасно її останнім самостійним актом як держави. Інтервенція державної власти суспільні відносини стає злишньою в одній області за другою і так засипає сама від себе. На місце правління особами стає управа річами і продукційними процесами. Держава "зносить ся", вмирає. Сим треба мірити фразу про "свобідну народно державу, отже так після її тимчасового агітаторського управління, як також після її оконечної наукової недостаточности; сим треба таксамо мірити жаданє т. зв. анархистів, щоби державу скасувати з нині на завтра.

Розумний чоловік любить не тому, що се йому корисно, але тому, що він в самій любови находити щастє.

Гідність чоловіка міряє ся не тою правдою, ко-тру він посідає, але тим трудом, котрого він доложив для її здобуття.

Лессінг.

Істичний устрій свята безумний. Майже всі зусилля людського ума змагають не до того, щоби облегчити труд працюючих, але облегчити і украсити неробство непрацюючих.

Л. Толстой.

Кінець буде.

Паскаль.

Гідність чоловіка міряє ся не тою правдою, ко-тру він посідає, але тим трудом, котрого він доложив для її здобуття.

Лессінг.

Істичний устрій свята безумний. Майже всі зусилля людського ума змагають не до того, щоби облегчити труд працюючих, але облегчити і украсити неробство непрацюючих.

Л. Толстой.

Кінець буде.

Паскаль.

Гідність чоловіка міряє ся не тою правдою, ко-тру він посідає, але тим трудом, котрого він доложив для її здобуття.

Лессінг.

Істичний устрій свята безумний. Майже всі зусилля людського ума змагають не до того, щоби облегчити труд працюючих, але облегчити і украсити неробство непрацюючих.

Л. Толстой.

Кінець буде.

Паскаль.

Гідність чоловіка міряє ся не тою правдою, ко-тру він посідає, але тим трудом, котрого він доложив для її здобуття.

Лессінг.

капіталістів і спихає їх, зовсім так само як робітників, між злишне населєне, хоч найперше не між промислово Резервову армію.

Але ані переміна в акційні товариства і трости, ані в державну власність не зносить того, що на продуктивних силах витискає марку капітала. При акційних товариствах і тростах се очевидно. Держава знов єсть лиш організацією, яку творить собі буржуазіяна суспільність, щоб зберігати загальні вишні условини капіталістичного способу продукції против нападів робітників і поодиноких капіталістів. Новочасна держава і по своїй формі єсть в сути річи капіталістичною машиною, державою капіталістів, ідеальним все-капіталістом. Чим більше продуктивних сил переймає вона на свою власність, тим більше стає дійсним всекапіталістом, тим більше горожан визискує. Робітники остають наймитами, пролетаріями. Капіталістичних условин не зносить ся, лиш доводить ся їх до крайних границь. І тут вони провалюють ся. Державна власність продуктивних сил, се не розвязка конфлікту, але вона криє в собі формальний спосіб розвязки.

Отся розвязка може лежати лиш в тім, що суспільний характер новочасних продуктивних сил буде фактично признаний, що спосіб продукції, присвоєня і винини буде погоджений з суспільним характером продукційних засобів. А се може лиш так стати ся, що суспільність явилась і без обиняків заводилою продуктивних сил, яким, які переросли всяку іншу управу крім суспільної. Таким чином суспільний характер продукційних засобів і продукції, що тепер обертає ся против самого продуцента, переломляє періодично спосіб продукції і винини і проходить лиш як сїпний природний закон насильно і рубінукою, буде переведений продуцентом з повного свідомості і перемінить ся з причини перерони і періодичного упадку в наймогутнішу підойму продукції.

Суспільно діяльні сили проявляють ся таксамо, як сили природи: спільно, насильно, руйнуючо, доки їх не пізнаємо і не числимо ся з ними. Та коли ми їх вже пізнали, повняли їх діяльність, їх напрями, їх успіхи, то лиш від нас самих залежить, підчинити їх що-раз більше нашій волі і при їх помочи осягати наші цілі. Се відноситься се особливо до нинішних могучих продуктивних сил. Як довго ми уперто бороним ся зрозуміти їх природу і характер — сему зрозуміно опирає ся капіталістичний спосіб продукції і його оборонці — так довго ділають ті сили мимо нас, против нас, так довго опановують нас, як ми се широко представили. Але коли зрозуміти їх природу, то в руках з'єдинених продуцентів можуть вони перемінити ся з демонічних володарів в послужних слуг. Се ріжниця між руйнуючою силою електричності в телеграфі і жаровні луку, ріжниця між пожегаром а огнем в

службі чоловіка. З трактованєм нинішних продуктивних сил відповідно до їх пізнаної нарешті природи настає на місце суспільної анархії в продукції відповідно до потреб загалу і кожної одиниці. Таким чином капіталістичний спосіб присвоєня, в котрім продукт закріплює найперше продуцента, а опісля і присвоєтеля, замінюєть ся способом присвоєня продукції, який лежить в природі самих новочасних продукційних засобів: з одної сторони безпосередне суспільне присвоєня як спосіб до удержаня і розширення продукції, з другої сторони безпосередне індивідуальне присвоєня як спосіб до життя і уживаня.

Капіталістичний спосіб продукції, обертаючи що-раз більше число населєня в пролетарів, творить силу, яку під карою загнєблї змушена доклати того перевороту. Прочи що-раз більше до переми великих, усуспільнених продукційних засобів в державну власність, показує сам доругу до докананя того перевороту. Пролетаріат захопить державну власть і перемінить продукційні засоби найперше в державну власність. Але тим самим скасує він себе як пролетаріат, а тим самим і державу як державу. Дотеперішня суспільність, що обертає ся в класових противенствах, потребувала держави, т. є. організації кожодчасної визискуючої класи для збереженя вишних продукційних условин, а імено для насильного державя визискуваної класи в сотворєнні істичним способом продукції условин гнєту (невільництва, кріпацтво або підданство, наємна праця). Держава була офіційним репрезентантом всієї суспільности, її зіставленєм в видимій корпорации, але лиш о стілько, о скілько була державою тої класи, що в своїм часі сама репрезентувала всю суспільність: в старині державою горожан, що держали невільників, в середніх віках державою фєвдальної шляхти, в наших часах державою буржуазії. Коли-ж держава стає наконєць фактично репрезентантом всієї суспільности, зробить сама себе злишньою. Скоро нема ніякої суспільної класи, яку треба-б було держати в закріпощєно, скоро з класовим панованєм і боротьбою о істнованє, основаному в дотеперішній анархії продукції, усунуть ся також впливаючі з того колізії і екцєсії, нема що більше угнєтати, що вимагало окремої репресійної власти, держави. Перший акт, в яким держава виступає дійсно як репрезентант всієї суспільности — опанованє продукційних засобів в імені суспільности — є рівночасно її останнім самостійним актом як держави. Інтервенція державної власти суспільні відносини стає злишньою в одній області за другою і так засипає сама від себе. На місце правління особами стає управа річами і продукційними процесами. Держава "зносить ся", вмирає. Сим треба мірити фразу про "свобідну народно державу, отже так після її тимчасового агітаторського управління, як також після її оконечної наукової недостаточности; сим треба таксамо мірити жаданє т. зв. анархистів, щоби державу скасувати з нині на завтра.

Розумний чоловік любить не тому, що се йому корисно, але тому, що він в самій любови находити щастє.

Гідність чоловіка міряє ся не тою правдою, ко-тру він посідає, але тим трудом, котрого він доложив для її здобуття.

Лессінг.

Істичний устрій свята безумний. Майже всі зусилля людського ума змагають не до того, щоби облегчити труд працюючих, але облегчити і украсити неробство непрацюючих.

Л. Толстой.

Кінець буде.

на, минує ся і кровавий царат і прийдє час, що минє ся нинішній кровавий капіталістичний лад а з ним і минує ся всі капіталістичні собаки, а робітникам засьвітить нова зірка кращої будучности, якій на імя соціалізм.

Робітник.

Трансконґа, Ман.

Заходом У.С.Д.П. відбув ся в нас дня 27-го мая с.р. пропагандовий мітінг, на який прибули т. М. Княжевич і Л. Никорак з Вінніпегу. Мітінгом провело тов. М. Соломка. На мітінг прибуло поважне число людей; галія була переповнена і декіи учасники мусли стояти на порозі галі.

Тов. представлєль отворив мітінг і покликав на першого бесідника тов. Д. Никорак. Тов. Никорак в своїй півторогодинній промові змалював теперішнє положєне робітників, вивисив соціалістичну програму як рівног предстван присутнім теперішню дорожнєчку і її причини. Відтак тов. бесідник зваив присутніх вступати в ряди соц. дем. партії, яка одинок виступає проти всяких лайдацтв і насильств над робітничою класою. Про цілу бесіду тов. Никорак писати не буду, але мушу признати, що тов. Никорак в своїй промові написав ся дуже гарно, так що кожкий присутній був вдоволенний і за що надгороджено его горячими олєсками.

Відтак тов. представлєль попросив гостей, шоби скинули хто що зможе на покритє е коштів і бесідникам на по дорож. Отже зібрано \$3.70 з чого \$1.40 пішло товаришам на подорож а решта \$2.30 на прєсовий фонд "Р. Н."

Відтак промовляв тов. М. Княжевич, котрий говорив на тему: "Чому вибухла європейська війна, хто єї викликав і яку користь вона принесла робітникам." Він згадав про американських Українців, як вони робили параду в Кінгстон і зваив нї в давоин в честь виступєля Злуч. Держав до війни. Го-

ПОШУКУЮ
в дуже важній справі крайня Михайла Мельничука (котрий називає себе Майк Майчук) з села Русова, сьвятницького повіту. Має правдоподібно перебувати в Едмонтоні. Хотби подав мені його докладну адресу, дістане п'ять долєрів надгороди. Зголошуватись на адресу: Sam Kuchurian Hardieville, Alta. 23)

ДОБРЕ ЗНАНА
УКРАЇНЬКА ГОЛЯРНЯ
містить ся на
142 HIGGINS AVE.
Хто лиш хоче бути по модному обстрижений та старанно обголений нехай зайде до нас. Тут робить стало трох голярів. Хто раз зайде до нас, буде певно стало ходити а з нашою роботою буде завсїгди вдоволений. Наша адреса: **142 HIGGINS AVE.** в другім бльоку на полудне від Сіпярської стації. П. Шагаль, влєстєль.

Важ вийшов з друку

Книжковий Словарець
Укр.-Англійський і Англ.-Український одооблений зоготим вистисаний і гербом України опрацеваний в митоньку скірку і пологубий бєдєстєтє українськїи і англійськїи. 448 сторін \$1.50
Поручаємо також: Впов. Ротмїшєн свій боготє зємостерїєвїи склєд книжк, грамофонїи, сервісїи, і нєспєлїи нїш книжкїи іструментїи.
Пїшїть по катєлєгїи книжкїи і музїкїи іструментїи на адресу:
Ruska Knuzharnia
848-850 Main St. Winipeg, Man.

ворив про сїчових стрїльцїв, як зрадила Австрія Українцїв, а та кож про російську революцію. Коли тов. Княжевич говорив про російську революцію і представив присутнім як то російський нарїд виборов собі свободу і скинув деспотичного царя і его прихильникїв, котрі через соткї лїт мордували і засїдали в Сїбір найлїпших синїв Росїї, найлїпших борцїв робочої клєси, то присутні плакали зі зворушеня. Бєсїдник сказав, що тепєр ті самї прихильникїи царя і сам цар засудженї до тюрми і їх пїльнують робітникїи. В Росїї тепєр робочий люд стоїть висше чим в других державах. Там повїває прапор свободи. Відтак він говорив ще про конскріпцію. Він зваив, до боротьби проти конскріпції. Він зваив, до боротьби проти конскріпції. Він зваив, до боротьби проти конскріпції.

Потїм говорив ще тов. В. Черевко і нїшї. Відтак зібрано ще кїлька нових передлатникїв і дєщо на прєсовий фонд для "Р. Н.", що було вже покїтєвано в "Р. Н."

В. Черевко,
секр. В.У.С.Д.П.

Sault Ste Marie, Ont.

Дня 13-го мая відбуло ся в Sault Ste Marie, Ont. велике віче. Віче було скликанє Відділом У. С. Д. П., ч. 5. (тов. "Богля"). Тов. Ляромон отворив віче і пояснив цілє задля якої отцєля вибрано т. П. Веньгра.

ЧИТАЙТЕ ПРО ВЕЛИКУ І СУМНУ НОВИСТЬ ПРО УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД В ГАЛИЧИНІ — АВСТРИЙ ЗРАДИЛА ГАЛИЦЬКИХ УКРАЇНЦІВ

Бібліотека "Новий Свїт" випустила з друку книжочку п. 3.

"Відокремленє Галичини"

Як в 1848 р. так і в тепєрїшній віинї Австрія зрадила галицьких Українцїв. В сїдній Галичинї Австрія вивїшала на шибєнцєх тисячї українцїв, а в її тюрмах не бракує і сиволосих українських старцїв і малєньких дїтїи. А чотє не могли докопати шибєнцї і тюрма — докопав перед смертїю цїсар Франц Росїю і Рївночасно з прокляванєм польської незалежної держави він заповїв і "Відокремленє Галичини". Український народ віддав на ласку і нєласку польської шляхти. І так-то в нову неволю попав весь наш народ! Нїм розпорядились так, як в часах панщини розпоряджувались панї зі своїм рабом.

В книжочцї є описана боротьба українського народа від 1848 р. за що і кїлька наш народ прояв кровї і кїлька то впадо жєртв в боротьбї за його слухїи, сьвятї права і що з ним сталоє в тепєрїшній віинї? Є також описано, що робили і зробили українські парламентарїи послїи, високїи укр. "полїтїкїи" і "Українськє Корпоратївнє Підприємствє у Відні".

Замовляйте і шпрїть сотками при кожній нагодї книжочку "Відокремленє Галичини".
Цїна 12ц. 25 за \$2.50. — 100 за \$8.00. — 250 за \$16.00.

Вїшлїла з друку
РОБІТНИЧА ЧИТАНКА Ч. П.
Зміст:
Ів. Гїнька: "На чужинї та в дома"; Гордон Нїя: "Чому а є революціонєром"; А. Бєбєль: "Мїжнароднїсть"; Ів. Франко: "Руїна велїчї старинного сьвітїа"; "Прийчинї землетрясєнь" і "Колїи настане кїнець сьвітїа".
Ся книжочка містить краснї статї і є дуже наукова. Шпрїть же її при кожній нагодї.
Цїна 10ц. — 25 за \$2.00 — 100 за \$6.50.

За обєма книжочками пїшїть на адресу:
"NOWYJ SWIT" Montreal, Que. Canada
Бєз грошїи нє висїлає ся.

ПОЗІР, УКРАЇНЦІ, ЧИТАЙТЕ! В сїм тижнї вїшлїла нова на 160 сторїн з 2 воєнними мапами і дуже гарними вїськовими образками книжка під заголовком

З ТЕРЕНІВ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ВІЙНИ

Хто хоче довідати ся, як вїйна вєла ся і відбувала ся в краю, в колицьї йому добре знанїи; хто цікавий на ті всі горя, злиднї і муки в краю підчас нападу Москалїв і потїм, коли Москалїв виганяли; вкїнци хто цікавий знати, як тепєр виглядає в тих околїях в краю, де вїйна далї вєдєть ся нехай прочитає нашу книжку а буде мати про все тє докладний образ і поняте. В книжцї є також спис побитих, ранєних і полонєних Русинїв-Українцїв, що були при галицьких і буковинських рєгімєнтах. Неодїн знає і в тїм списї імя свого крєвного або сєудїа або знакомого і буде знати, яка доля підчас вїйни їх постигла. Богато книжкє вєже не остало ся, тому треба спїшити ся з замовлєнїям. Цїна книжкїи з пересїлкою 50 центїв. Грошї слати стємпсами або монї-ордером також готївою в лїстї на адресу: Агєнтам і Книгарнєм значний опуст.

СКЛАД КNYЗОК

ДР. ІВАН К. ПАЗДРІЙ
першїи і одинокїи Укр. лікар у Вінніпегу.
Має свою консьєлярїю при 259 Сєлкїрк Євно.
Доходячїх пацієнтїв приймає від 2—5 год. пов. і від 7—9 веч.
Тєлєфон: Ст. Дїжон 1508.
Під управою Др. І. К. Паздрїя виробляє ся у власній аптєшї вського рода лїкїи, пїсля найновїшої штукї лїкарської.
Кожкий — хто лишє захорїє на будь яку слабїсть повинен писати залучаючи 3 ц. марку, а у відповідї дїстане порадє, або припоручити ся йому брати відповіднї лїкїи. — Адресуйте так:
DR. I. C. PAZDREY
259 SELKIRK AVE. WINNIPEG, MAN.

УКРАЇНСЬКИЙ КРАВЕЦЬ

З доволїтною практикою, отворив свій варстат під ч. 299 SELKIRK AVE.
Роблю гарнї і моднї убраня жіночї і мужєскїи від \$25.00 і висше.
Напрєваляю, прєсую і чищу старї убраня.
Памятайте на адресу яка є:
299 SELKIRK AVE. WINNIPEG, MAN.
П. Дворановський, влєстєль.

Прєсїдєлєть покликав на сєкрєтарїв т. Н. Кушнїра і Герї лєвчєва-та удїлив сволю т. Назаруковїи. Згадавїи тов. в своїй довгїи промовї вивисив цїлє організації. Бєсїдник заохочуєвав робітникїв, щоб масово вступали в рядї соціалїстичнїи з разом зі всїма товаришамї здобували лїпшу долє, бо вона лєжить в руках робітникїв і во нїи мають здобути її власними силами.
Промова тов. Назарука була одною з найкраснїих, доказом чотє посьвідчїть тє, що его одногїиловнє промову слухачїи часто переривали бурєю олєксїи. По скїнєнє промови тов. Назарука говорив тов. Д. Шарабурєа на тему: "якє становїєть повиннї робітникїи завданїи згядом тепєрїшної ситуації". Бєсїдник серїозно обговорюєвав про робітничї справи, та стрємїлє до вїльної думкї-і вїльного жїтєя. Він говорив про нєвдоволенє робітничїх мас всїх держав в цїлїи сьвітїи, нє тє нєвдоволенє збільшує ся з кожїим днєм і прїтїм підчеркнєв, що ті новї змаганя та нєвдоволенє робітничїх вказують про нєдалєкий прїхїд соціалїстичної революції. Промову тов. Д. Шарабурїи надгороджено бурєю олєксїи.
Сїлудуючїи бєсїдником був тов. П. Ляромон, котрий вїяв прїсутним цїлє тепєрїшної російської революції. Він зосїлє добрє змалював положєне, в якому жїлїи числєннїи народїи російської держави аж до революції і усунєня царїєзму. В далїшїи промовї бєсїд-

ник обговорив про змаганя робітничїи в революції, зазначуєючи, що робітникїи Росїї, котрїх числїи до найбільшєх нєкультурнїих, нїнї являють ся культурнїи і стрємлять до розвїяня робітничого питаня і завладаня в Росїї лєду на основах найновїшої соціалїстичної науки. При кїнцї тов. Ляромон обєяснєв як знуцають ся над робітникамїи тутєшнїи капїталїстїи і заохочуєвав робітникїв, щоб вступали в армію соціал-дємократичної партїи, котра має дати лїпшу долє робітничїи масї. Промову свою бєсїдник закїнчїи словами: "Хай жївє соціалїзм! Хай жївє нєтєрраціонал! Довїл нїнїшнїи капїталїстичнїи лад! Хай будє мир і братєрствє всїх пєнєволенїих народїи!"

За мїтїнґ,
А. Герїлєвич, Н. Кушнїр, сєкрєтарї.

ЧИТАЙТЕ
робітничу часопїсь
"ГАЙДАМАКИ"
що виходїть кожого тижня в чєтвр, Трєнтон, Н. Дж. Злуч. Держ. і коштує рїчно в Злуч. Держ. \$1.50 в Канадї \$1.75
Пїшїть за нєю на адресу:
"НАУДАМАКА"
615 So. Broad St. Trenton, N. J.

Прощу не забути, що **УКРАЇНСЬКА РЕСТАВРАЦІЯ** сїгалє перенєсєна з 144 Логан авє. на **177 HENRY AVE.**

Від Сї-Пї-Ар стації і бльоку на полуднє як також і тє, що там можєтє дїстати сьвїєлїку і злєпову їду приладжєну на старокрєвий або тутєшнїи спосїб Цїни від 5 до 50 цт. Отворєно від 6 год. рано до пїзна в ночї.
П. Малкович, влєстїєль.

ХТО ХОЧЕ МАТИ
гарно остриженє своє волосє, — хай зайде до **УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКОЇ ГОЛЯРНї** на нїшнє запрошєну адресу:
A. Semkowicz
619 Selkirk Ave. Winipeg.

"УНР. НАР. НАСА ХОРИХ" В ТРАНСКОНТ, МАН.
дає своїм члєнам на випадок хороби запомогу по \$7.00 чєрєз першїх 12 тижнїв і полонїну тої суми чєрєз других дванаїцять тижнїв внє пїсля. З мїсєцїв члєнськїи прїналєжнє стї; вїдлєдує посмертного \$300.00 пїсля року члєнськїи прїналєжнє стї.
Жєнщїи - члєннїи дїстають запомогу в часї пологової слабости.
Члєнська вїладна вносїть лишє 50ц. мїсєчно.
Інформациї і статутїи можнє дїстати в бльоках "Чїталїньїи м. Т. Шевчєнка", де "У.Н.К.Х." вїдбуває свої мїтїнґї кожнїи чєтврєвєра вєчєром, або в сєкрєтаря:
S. Dubas
Box 208, Transcona, Man.

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ
в Гамїлтонї
має на складї рїжнї книжкїи, портрєтї, карткїи і т.п. Жадайте наш катєлєг, а ми Вам вїшлємо даром.
Тут подаємо лишє декїи з наших книжк, а то:
Фїлософїя штукїи 50ц
На вїчну память Т. Шевчєнкови 50ц
Прїчтє про воду 5ц
Вїзнтє чєрє Дружини 5ц
Сїлє і кров 25ц
Мойсєй поєма І. Франка 25ц
Що думают соціалїстїи 10ц
Ювілєйна збїрка 25ц
Гарїварїа Члєнськїого 15ц
Поряднїк для жєнщїи 15ц
Вїдокремленє Галичини 10ц
Любєнськїи Монастїр 10ц
Рєволюція в Росїї 15ц
Хїтра Мєханїка 15ц
Два братї 15ц
і т. д. і т. д. і т. д.
Портрєтї Т. Шевчєнка, правдїна фот. зїмкє рїжнїи велїчїи по цїнї: 30ц, 50ц, 80 ц і \$1.50. Фотогр. карткїи Шевчєнка по 10ц. — Великїи фотогр. фїї "Вєлїка Дємонстрація в чєстє рос. рєволюції (Сьвятє в Гамїлтонї)" цїна 60ц з пересїлкою за і образ. Маємо на продаж українськїи і англїйськїи домашнї друкєрїи. Прїймємо замовлєнє на рїжнї пєчаткїи і т. д.
Наша кнїгарнєа має свої фїлїт (Укр. Кн.) в Отавї на 261 Rochester St. і в Brantford, Ont. на 108 Market St.
Замовлєнє шлїть або прїходїть до котрої будь з наших кнїгарєнь, а дїстанєтє всьє. Адреса наша є:
UKRAINSKA KNYHARNIA
14 Barton Street E. Hamilton, Ont.

ЧИ ГОСТИЛИ ВИ КОЛИ
у М. ГАВРИСИШИНА
Колї нї, то загостїть на обїд.
NA 267 SELKIRK AVE.
Winnipeg, Man.

У ВСЯКІЙ ПОТРЕБІ
вдавайте ся до адвокатїв
SUFFIELD & GORSEY
Barristers, Solicitors, Notaries, Etc.

Они перепроводжуютє судовї і крїмінальнї справи. Говорятє по українськїи. П. Горсєй широко звїснїи в робітничїх кругах.

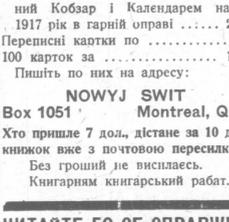
Офісї їх находять ся в:
AVENUE BLOCK
265 Portage Ave.,
(4 поверх), Winipeg, Man.
Тєлєфон: Main 5676.

ВСЕ ЧИТАЙТЕ І ШПРІТЬ
ВИДАНА БІБЛІОТЕКА
"НОВИЙ СЬВІТ"

Конець сьвітїа 10ц
Наш Прометєй 10ц
Червоный Кобзар, найкраснїи піснї і декламациї 10ц
Американський Робітник 10ц
Робітничє Чїтанка 15ц
Біблїя капїталїста 10ц
Горї трупїв і морє кровї та слїзї 5ц
Золото і нєжда в Амєрїї 5ц
Жїнка і соціалєне питанє 10ц
Соціалїзм а Рєалїїа 15ц
Важнє питанє 5ц
"Добра Новина" подл. число 10ц
Всї виданя бїблїотєкїи "Новий Сьвіт" з додатком 1-шої збїркїи Червоный Кобзар і Калєндарєм на 1917 рік в гарній оправї 2.25
Пересїлчїи карткїи по 3ц
100 карткє по 1.75
Пїшїть по нїх на адресу:
NOWYJ SWIT
Box 1051 Montreal, Que.

Хто прїшлє 7 дол., дїстане за 10 дол. книжкє вєж з почтєвою пересїлкою. Бєз грошїи нє висїлає ся. Книгарнєм кнїгарськїи рабєт.

ЧИТАЙТЕ БО Є СПРАВННЯ НОВИСТЬ

Прєгарно ілюстрованнїи **КАЛєNDAR "НОВИЙ СЬВІТ" На Рїк 1917**
Такого калєндаря як сєй в українськїи мовї нє було нїколіи. Старїх, околєпанїих імен сьвятїих робітникїи вєже дїстєть начїталїи ся з року на рїк в кожїи калєндарї. "Новий Сьвіт" подає натємїсть шєснєного, нєбувалоого, а зарзєдом сєжє позиточного і поучачого.

Калєндарїю "Нового Сьвітїа" є заладжєно з жїтїя "славнїих-людїи та з найважнїїшїих дат в історїї боротьби народнїх мас з ворогами поступїи і волї. Тому сєй калєндар є дїйснїи жєрєлом знаня і освїтїи для кожого робітнїка, що бажє фактїв науки і правдї, а нє байок і обїцянок.
Далїше є в нїм много гарнїих рїчїи до читаня; оповїданя, розвїдки, поєсїи, новї робітнїчїи коладї, — а все тє гарно ілюстрованє образками з жїтїя робітничїи клєси і велїкїи вїйни; "Червоный Прапор" ілюстрованнїи б-ма бєвєвнїи образками. Віддїлї повиннї замовляти сєй калєндар в бїльшїи скїлькостїи і шпрїти при кожїи нагодї.
Нє відкладайте-ж замовлєнє.
Цїна: Одн 30 ц. з пересїлкою 5 ар \$1.25; 10 за \$2.25; 25 за \$4.00.
Бєз грошїи нє посїлаємо.
Адресуйте:
NOWYJ SWIT
Box 1051 Montreal, Que.

АДРЕСАР

У.С.Д.П.
Єнєкунєтївнїи Комїтєт У.С.Д.П.
Адреса:
Executive Committee of the U. S. D. P.
Box 3658 Winipeg, Man.

Західнїи Окружнїи Комїтєт (Альберта і Бр. Колумбїи).
Сєкрєтар:
N. Tkaczuk,
Box 830 Fernie, B. C.

Східнїи Окружнїи Комїтєт (Онтерїо і Квєбєк)
Сєкрєтар:
J. Demeduk
Box 64, Hamilton, Ont.

АДРЕСИ СєКР. ВІДДІЛІВ АЛЬБєРТА.

LETHEBRIDGE, ALTA.
Wm. Gontash
Box 40, Stafford Village, Alta.

CANMORE, ALTA.
N. D. Tkachuk Box 817

MEDICINE HAT, ALTA.
I. Nykolaychuk, 630—8-th St.

BELLEVEUE, ALTA.
Wilna Dumka
F. Mokry, Box 45

COLEMAN, ALTA.
Society "Nadia"
O. Mokrey, Box 158

VEGREVILLE, ALTA.
Borotba за Wolu
J. Boychuk

БРІТШ КОЛЮМБІЯ.
FERNIE, B. C.
Tow. "Wolia"
W. Moysluk, Box 510

MICHEL, B. C.
F. Mychayluk, Box 82

SASCHEWAN, REGINA, SASK.
"Prawda"
W. Purich, 2023 McDonald St.

MOOSE JAW, SASK.
Tow. Zoria
T. Hryceniuk, 410 Home St. W.

МАНТЮБА, WINNIPEG, MAN.
N. Bojchuk, 737 Redwood Ave.

ELMWOOD, MAN.
N. Myeak,
Box 143, Louis Bridge

TRANSCONA, MAN.
W. Cherevko, Box 208.

ОНТЕРІО, COBALT, ONT.
M. Shamley,
Giroux Lake, Ont.

SAULT STE. MARIE, ONT.
Al. Gerylewych Box 282

ST CATHERINE, ONT.
I. Hawryliuk 174 Ontario St.

OTTAWA, ONT.
Society "Nowe Zytie"
J. Kassian
Chateau Laurier Kitchen

TORONTO, ONT.
J. Petriw, 63 Cameron St.

WEST TORONTO, ONT.
J. Babuniak, 531 Perth Ave

WELLAND, ONT.
N. Charyk Box 908

TIMMINS, ONT.
G. Rubanetz
Box 141, Shumacher, Ont.

HAMILTON, ONT.
M. Jeremijchuk, Box 64.

КВєБєК, MONTREAL, QUE.
Tow. Borba,
John Juzenko, 991 Ethel St.

ВІШЛІЛА З ДРУКУ НОВА
дуже гарна і агїтаційна **КНИЖКА "ХИТРА МЕХАНІКА"** (переклад з російського)

Книжкє ся описує всї дєржавнїи і урядовї махїнації та панськїи "зделкїи". Крім того, що она дуже поучачо, то сєй її смїшна. Посїпшайтє з замовлєнїям, бо наклад нє велїкїи. Замовлєнє і грошї можнє надсїлати на адресу:
C. Colody
Toronto, Ont.

Цїна 15 центїв.
Для Книгарєнь і організації значнїи опуст.

ВІШЛІЛА З ДРУКУ НОВА
дуже гарна і агїтаційна **КНИЖКА "ХИТРА МЕХАНІКА"** (переклад з російського)

Книжкє ся описує всї дєржавнїи і урядовї махїнації та панськїи "зделкїи". Крім того, що она дуже поучачо, то сєй її смїшна. Посїпшайтє з замовлєнїям, бо наклад нє велїкїи. Замовлєнє і грошї можнє надсїлати на адресу:
C. Colody
Toronto, Ont.

Цїна 15 центїв.
Для Книгарєнь і організації значнїи опуст.

РОД

РІК ІХ. Ч. 23. СЕРЕДА, 13. ЧЕ

Грецький кодекс

зрік

конскрипційний закон

ЗАКОНПРОЄКТ ПРИМУСОВОЇ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ В ПАРЛЯМЕНТІ.

Премїєр Бордєн вїнє в парламєнтї в понєдїлок, 11-го с. м. свій законпрєкт примусовї вїськової служби.
Пїсля нєого малєб ся набратї нє бїльшє як 100,000 жєннїв, хїба що парламєнт ухвалїє бїльшє число. Пїсля свого законпрєкту рєгїстрації жадної нє будє, лишє всї мушнїи в віці від 20 до 45 лїт покїнєкуванї пїсля клєс, малїи самї згодосити ся перед мїлїтарнїи властїи. Мушнїи, що мають певнї причини бутї увї